

Emmeloord, 10 maart 2020.

Onderwerp

Concept Regionale Energiestrategie Flevoland

Advies raadscommissie

[...]

Aan de raad.

Status: ter besluitvorming

Voorgesteld besluit

1. Kennis nemen van de Concept Regionale Energiestrategie Flevoland (RES Flevoland).
2. Het onderdeel 'Het Flevolandse Bod' vaststellen als zijnde de inbreng in het Nationale Programma RES vanuit de RES-regio Flevoland. Het bod betreft 4,76 TWh aan hernieuwbare energie, bestaande uit 1700 MW wind (Regioplan Wind) en 1000 ha zon (Structuurvisie Zon) in landelijk gebied.
3. Als regio in 2020 een onderzoek starten welke aanvullende opwekking aan hernieuwbare energie mogelijk is.
4. Inwoners actief betrekken bij de grootschalige opwek- en warmtetransitie en dit uiterlijk in de RES 1.0 uitwerken, en daarbij de participatieladder als uitgangspunt hanteren met speciale aandacht voor financiële participatie.
5. De RES 1.0 de volgende kaders voor de warmtetransitie meegeven via de Regionale Structuurvisie Warmte:
 - In Flevoland is het uitgangspunt dat hernieuwbare warmte lokaal benut wordt waar ze beschikbaar is;
 - Transport van hernieuwbare warmte wordt tot een minimum beperkt; Er wordt geen nadere verdeling van warmte(bronnen) gemaakt tussen gemeenten onderling in de regio;
 - Er zullen in een latere RES aandachtspunten opgesteld worden ten aanzien van warmtenetten, onder andere over toegang, eigenaarschap en afname.

Doelstelling

Een bijdrage leveren aan de nationale opgave om een doelstelling van 35 TWh hernieuwbare energie te realiseren in 2030 en om de uitstoot aan CO₂ te reduceren.

Inleiding

In het landelijk Klimaatakkoord staan afspraken over het verduurzamen van het energiesysteem in Nederland. Een belangrijke rol is daarbij weggelegd voor de Regionale Energiestrategie (RES). De RES is een document, dat laat zien welke mogelijkheden een regio heeft voor het opwekken van duurzame energie en energiebesparing.

Nederland is in 30 regio's verdeeld, die ieder een RES voorbereiden. Iedere RES regio moet beschrijven welke bijdrage zij levert aan de landelijke doelstelling om in 2030 in Nederland 35 TWh duurzame energie op te wekken. Flevoland is één van deze regio's.

De Flevolandse gemeenten hebben de afgelopen maanden samen met het Waterschap, Provincie, bedrijven en maatschappelijke partners een concept-RES opgesteld. Dit is gedaan aan de hand van de afspraken en uitgangspunten uit de Startnotitie RES Flevoland, die in september 2019 is voorgelegd aan de gemeenteraad.

De concept-RES Flevoland komt de komende tijd aan de orde in de Provinciale Staten, alle gemeenteraden en Algemene Vergadering van het Waterschap.

De concept-RES Flevoland laat zien dat deze regio al veel duurzame energie opwekt door wind en zon. Daarnaast is al besloten over veel plannen die tot nog meer opwek van duurzame elektriciteit leiden. Een voorbeeld hiervan is onze structuurvisie 'Zon in de Polder'.

De concept-RES Flevoland is de eerste stap in een langjarig proces. De komende jaren ontvangt u meer documenten vanuit het RES-proces. De RES 1.0 komt in februari 2021, de RES 2.0 in 2023 enz. Daarbij is het betrekken van onze inwoners belangrijk. Ook moet er tijdig voldoende capaciteit zijn op het energienet. Daarnaast is de betaalbaarheid van de energietransitie een belangrijk aandachtspunt, waarbij woonlastenneutraliteit een randvoorwaarde is.

Argumenten

1.1 Het college heeft u toegezegd dat uw raad de concept-RES krijgt

In september 2019 nam u kennis van de Startnotitie RES Flevoland. In de raadsnota van de startnotitie staat dat de concept-RES aan de gemeenteraad wordt voorgelegd.

Een groot deel van de concept-RES bestaat uit beschrijvende tekst die ingaat op wat we gaan doen, wat we kunnen doen en hoe we dit organisatorisch willen aanpakken. Daarom hoeft de raad dit deel van de concept-RES niet vast te stellen, maar alleen kennis van te nemen.

2.1 Het hoofdstuk 'Het Flevolands Bod' bevat meer het 'harde' deel van de onderwerpen uit de concept-RES.

Daarom wordt voorgesteld dit onderdeel door uw raad te laten vaststellen. Het bod gaat in op de opwek van hernieuwbare elektriciteit en warmte. Ook komen de mogelijkheden voor de periode na 2030 aan de orde. Het bod eindigt met het belang van betrokkenheid van overheden, maatschappelijke partners, marktpartijen en inwoners.

2.2 De concept-RES Flevoland past bij de uitgangspunten uit de Startnotitie RES Flevoland

In de Startnotitie staat dat het bod primair bestaat uit bestaand (ruimtelijk) beleid. De nu voorliggende concept-RES is aan de hand van dat uitgangspunt opgesteld. Het bod bestaat uit 4,76 TWh aan hernieuwbare elektriciteit (13,5% van de landelijke opgave). Dit is opgebouwd uit 1700 MW wind (Regioplan Wind) en 1000 ha zonnevelden in het landelijk gebied van Flevoland.

3.1 De regio wil onderzoeken wat nog meer mogelijk is na 2030

De komende jaren onderzoeken we welke potentie de regio nog meer heeft voor het opwekken van hernieuwbare energie. Het gaat dan om de periode na 2030. De uitkomsten van dat onderzoek krijgen een plek in een toekomstig RES.

Daarbij wordt er wel op gewezen dat onze regio al veel opwekt voor de Nederlandse opgave. Mocht de bijdrage van onze regio nog groter (moeten) worden, dan zal Flevoland er ook stevig op vooruit moeten gaan. De paragraaf 'Op weg naar 2050' op pagina 52 van de concept-RES gaat hier nader op in.

4.1 Draagvlak en participatiemogelijkheden zijn absolute voorwaarden voor de energietransitie

De concept-RES en de RES 1.0 gaan uit van bestaand beleid. Dit bestaande beleid heeft al zijn eigen participatie- en inspraakmogelijkheden. In deze fase beperken we ons dan ook tot het verstrekken van informatie en communicatie over de RES.

Voor het toekomstige nieuwe beleid voor opwek van hernieuwbare energie komt in de RES 1.0 het actief betrekken van inwoners uitgebreid aan de orde aan de hand van de participatieladder, met speciale aandacht voor financiële participatie. Pagina 29 van de concept-RES gaat hier nader op in.

5.1 Het toepassen van lokaal opgewekte hernieuwbare warmte is het efficiëntst als deze lokaal wordt benut

Het opstellen van een Regionale Structuurvisie Warmte is een verplicht onderdeel van de RES. Deze Flevolandse 'warmtekaart' is nog in ontwikkeling. Wel is al duidelijk dat lokale warmte het beste ook lokaal benut kan worden. De onderlinge afstanden tussen de verschillende gemeenten in Flevoland zijn groot, waardoor toepassing elders in de regio tot te veel transportverlies leidt.

Hiermee is voor de Regionale Structuurvisie Warmte geen verdere verdieping nodig van een verdeling van warmtebronnen in de regio.

Kanttekening

2.1 Niet alle ontwikkelingen zijn meegenomen in het Flevolands bod

Een voorbeeld hiervan zijn grootschalige zonnepanelen op dak. Op dit moment loopt een onderzoek naar de potentie van deze opstellingen. De RES 1.0 gaat nader in op de uitkomsten van het onderzoek. Meer informatie staat in paragraaf 3.3 (pagina 35, 36) van de concept-RES.

Planning en uitvoering

Provinciale Staten, de gemeenteraden en de Algemene Vergadering van het Waterschap bespreken de concept-RES in april/mei. Nadat de volksvertegenwoordigers in eigen huis de Concept-RES hebben behandeld, wordt deze 1 juni aangeboden aan het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL). Het PBL geeft uiterlijk 1 oktober een oordeel over alle 30 RES'en.

De mogelijkheid bestaat dat regio's vervolgens een extra opgave krijgen om duurzame elektriciteit op te wekken. Dat zal spelen als de plannen van de 30 regio's gezamenlijk geen 35 TWh opleveren. Hoe deze 'restopgave' verdeeld wordt, is nu nog niet bekend. Vertegenwoordigers uit provincies, gemeenten en het waterschap werken dit uit onder de noemer 'Route 35'.

Uiterlijk 1 maart 2021 moet iedere regio een RES 1.0 opleveren. Vervolgens levert iedere regio om de 2 jaar een vernieuwde RES op.

Het opstellen van de concept-RES Flevoland is het afgelopen jaar gefinancierd door de provincie Flevoland. Voor de verdere uitwerking van concept-RES naar RES 1.0 is in het loopjaar 2020 in de financiering voorzien door subsidie van het Rijk en ondersteuning door de provincie Flevoland.

Voor de periode 2021 t/m 2023 werkt de regio aan een voorstel voor formaliseren van de huidige programma-organisatie met de daarbij behorende financiering.

Bijlagen

Concept-RES Flevoland

Het college van burgemeester en wethouders,
de secretaris, de burgemeester,

Portefuillehouder : J.W. Simonse
Steller : de heer M.J. Ribbink; 06 13 32 95 92; m.ribbink@noordoostpolder.nl

De raad van de gemeente Noordoostpolder,

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 10 maart 2020, no. 20.0000432;

B E S L U I T:

1. Kennis te nemen van de Concept Regionale Energiestrategie Flevoland (RES Flevoland).
2. Het onderdeel 'Het Flevolandse Bod' vast te stellen als zijnde de inbreng in het Nationale Programma RES vanuit de RES-regio Flevoland. Het bod betreft 4,76 TWh aan hernieuwbare energie, bestaande uit 1700 MW wind (Regioplan Wind) en 1000 ha zon (Structuurvisie Zon) in landelijk gebied.
3. Als regio in 2020 een onderzoek te starten welke aanvullende opwekking aan hernieuwbare energie mogelijk is.
4. Inwoners actief te betrekken bij de grootschalige opwek en warmtetransitie en dit uiterlijk in de RES 1.0 uit te werken, en daarbij de participatieladder als uitgangspunt te hanteren met speciale aandacht voor financiële participatie.
5. De RES 1.0 de volgende kaders voor de warmtetransitie mee te geven via de Regionale Structuurvisie Warmte:
 - In Flevoland is het uitgangspunt dat hernieuwbare warmte lokaal benut wordt waar ze beschikbaar is;
 - Transport van hernieuwbare warmte wordt tot een minimum beperkt; Er wordt geen nadere verdeling van warmte(bronnen) gemaakt tussen gemeenten onderling in de regio;
 - Er zullen in een latere RES aandachtspunten opgesteld worden ten aanzien van warmtenetten, onder andere over toegang, eigenaarschap en afname.

Aldus besloten in de openbare vergadering
van 25 mei 2020.

De griffier, de voorzitter,